

Què funciona en gènere i joventut?

Com prevenir i tractar les violències masclistes al jovent?

Revisió sistemàtica de l'evidència internacional

Nom del programa
Què funciona en gènere i joventut

Programa impulsat pel
Departament de Drets Socials i
Ivàlua, amb la col·laboració del
Departament d'Igualtat i
Feminismes

Àmbits
Joventut, feminismes

Tipus de projecte
Què funciona

Objectiu
Revisió d'evidències

Data de publicació
Juliol 2023

Autoria del projecte:
Alejandro Caravaca, Berta Llos i
Mireia Foradada Villar

Les violències masclistes, en les seves múltiples manifestacions i formes, afecten un gran nombre de dones i persones LGTBI a Catalunya. En el cas de les persones joves, aquesta violència pren unes formes determinades i unes tendències pròpies en els seus diferents àmbits. Així, violències com les sexuals o per LGBTI-fòbia presenten un increment en els últims anys, i les persones joves en són les més afectades (Institut Català de les Dones, 2020; Observatori contra l'Homofòbia, 2021). Des de fa dècades, el context legislatiu de Catalunya ha assignat a les administracions públiques l'obligació de dur a terme polítiques que contribueixin a l'erradicació de la violència masclista, en sentit ampli. En aquesta línia, per poder dissenyar polítiques efectives cal revisar què s'ha fet internacionalment, els resultats obtinguts, així com els principals buits i limitacions de la literatura. Aquest document té com a objectiu identificar les diferents polítiques, programes i intervencions que s'han dut a terme en matèria de joventut arreu del món, i quina ha estat la seva avaluació, per tal de conèixer els elements que funcionen —i subratllar els que no— en l'àmbit de les polítiques sobre violència masclista, amb la finalitat darrera d'orientar les polítiques públiques de Catalunya.

Policy brief

Preguntes de recerca i metodologia

Preguntes que guien la revisió de la literatura

- **Quina és l'evidència existent en l'àmbit internacional** pel que fa a avaluacions exhaustives i rigoroses de polítiques, programes i intervencions en matèria joventut per erradicar les violències masclistes?
- **Quines són les aproximacions majoritàries, els buits i les principals limitacions de l'evidència**, com es poden complementar i quines són les seves implicacions?
- **Quines són les característiques principals de les polítiques, programes i intervencions que es consideren efectius** i que permeten orientar les polítiques públiques de joventut contra les violències masclistes en el context català?

Metodologia

- **Revisió de la literatura acadèmica: metaanàlisi sobre avaluació de polítiques públiques.**
- Base de dades Scopus.
- Procés sistematitzat amb diferents fases.
- Selecció final de 8 metaanàlisis publicades en revistes acadèmiques, que inclouen la revisió de més de 350 estudis en total.

Principals resultats

A continuació, es presenten els principals resultats que emergeixen de la revisió de l'evidència internacional:

a) Inclusions i buits de l'evidència internacional

La síntesi de l'evidència internacional mostra quins són els àmbits, eixos i aproximacions més estudiats pel que fa a l'erradicació de les violències masclistes, però també deixa entreveure'n alguns buits:

- Manca d'evidència sobre alguns àmbits de violències masclistes.
- Manca d'avaluacions amb perspectiva interseccional.
- Manca d'evidència sobre alguns eixos d'intervenció.
- Manca d'evidència rigorosa en general, i específicament sobre joventut.

b) Què funciona segons l'evidència internacional?

Tenint en compte l'evidència internacional revisada a través d'aquest estudi, i complint amb l'objectiu d'orientar les polítiques públiques a partir de l'evidència científica, a continuació s'exposen algunes de les implicacions per a la pràctica i recomanacions per a la presa de decisions polítiques:

- 1. La coordinació estratègica entre diferents sectors i àmbits, així com la inclusió d'accions complementàries amb diversitat metodològica i que siguin a llarg termini, afavoreix l'efectivitat de les polítiques, programes i intervencions.** En primer lloc, el caràcter multinivell i intersectorial de les polítiques, programes o intervencions afavoreix la maximització de la seva efectivitat en comparació amb polítiques que només impliquen un sector i no estan ben coordinades amb polítiques

d'altres sectors que tenen objectius complementaris. L'evidència científica apunta en aquesta línia, de manera que s'aconsella que totes les polítiques de joventut per a l'erradicació de les violències masclistes responguin a una estratègia conjunta, coordinada i articulada, entrellacin professionals de diferents sectors (per exemple, sector educatiu, sector sanitari, sector judicial, etc.), i que siguin a llarg termini i tinguin un seguiment continuat.

2. **La formació feminista específica de les professionals implicades és clau.** En relació amb el punt anterior, és necessari que l'administració proporcioni formació feminista específica, amb una aproximació interseccional, a totes les professionals implicades en l'erradicació de les violències masclistes des dels diversos àmbits, i en especial a les tècniques de joventut. L'evidència destaca la manca de sensibilització com un dels principals obstacles per al correcte desenvolupament de polítiques més vinculades a la detecció i atenció davant de violències masclistes, de manera que és primordial que aquesta formació sigui obligatòria i substantiva per a totes les professionals, tal com recull el mandat de la Llei 17/2020.
3. **Se subratlla la importància de les accions que no estan només focalitzades en les supervivents, sinó que també tenen un focus comunitari.** Des de l'àmbit comunitari cal generar un capital social cognitiu que promogui una conscienciació i sensibilització envers una cultura antimasclista compartida. En aquesta línia, d'una banda, cal treballar per desmitificar alguns estereotips que reproduïxen les discriminacions i, per tant, implicar no només les dones i les persones LGTBI sinó també els homes cishetero i les seves masculinitats. D'altra banda, s'han d'incentivar intervencions a nivell de parella (tant heterosexuals com no heterosexuals) i, finalment, fomentar l'atenció individual, tant en la prevenció com des de la perspectiva de la detecció, l'atenció, la reparació i la restauració. A més, cal que les accions estiguin participades per la comunitat tant en el seu disseny com en la seva posada en pràctica.
4. **La consideració de les violències masclistes com a violències masclistes per part de les polítiques públiques afavoreix la no-individualització.** L'evidència demostra la necessitat d'emmarcar les violències masclistes i les accions encaminades a erradicar-les com a tals, i no com altres tipus de problemàtiques no produïdes en el marc del sistema cisheteropatriarcal i androcèntric. Això, a banda d'augmentar l'efectivitat, evita lògiques estigmatitzadores i individualitzadores de la problemàtica.
5. **Més i millor avaluació que sigui accessible: un repte pendent.** Les limitacions pel que fa a la poca quantitat d'evidència de polítiques efectives contra les violències masclistes, i més específicament en el context de la joventut, a més de la baixa qualitat i la manca de rigor de les avaluacions existents, posen de manifest la necessitat de dur a terme més i millors avaluacions de les polítiques implementades. En concret, és necessari ampliar l'evidència pel que fa a:
 - a) polítiques, programes i intervencions contra les violències masclistes específiques del context de la joventut;
 - b) polítiques, programes i intervencions relacionades amb les violències digitals, institucionals i polítiques;
 - c) polítiques, programes i intervencions específiques de detecció, atenció, reparació i restauració —a més de les de sensibilització i prevenció, que representen el focus principal de l'evidència disponible actualment.A més, resulta fonamental que aquestes avaluacions, independentment de qui les realitzi, estiguin disponibles per a la comunitat científica amb la finalitat de ser divulgades, sistematitzades, comparades i potencialment convertir-se en font d'inspiració en altres territoris.

Podeu consultar l'informe complet a ivalua.cat

Què funciona en gènere i joventut?

Projecte de recopilació, anàlisi i transferència d'evidència per a millorar
les polítiques públiques destinades a afavorir la igualtat de gènere entre
les persones joves

Un projecte conjunt de:

Generalitat
de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

Amb la col·laboració de:

Generalitat
de Catalunya
**Departament
d'Igualtat
i Feminismes**

Amb el finançament de:

Generalitat de Catalunya
**Agència Catalana
de la Joventut**

Pacto de Estado
contra la violència de gènere

Activitat parcialment finançada
amb càrrec als crèdits rebuts del
Ministerio de Igualdad (Secretaria
de Estado de Igualdad y contra la
Violencia de Género)

**Què
funciona?**